

Stéphane Bergeron: «Si al Quebec hagués passat el mateix que a Catalunya, hi hauria hagut una revolució»

El diputat del Bloc Quebequès visita Catalunya i, en una entrevista a NacióDigital, assegura: "Si el govern canadenc hagués volgut fer com l'espanyol l'1-O, hagués hagut d'enviar l'exèrcit"

Stéphane Bergeron | Adrià Costa

El 21 d'octubre passat, dia en què se celebraven eleccions al Canadà, el líder del Bloc Quebequès, Yves-François Blanchet, va aparèixer exultant. El seu partit -nacionalista i de centreesquerra-, la marca emprada pel sobiranisme del Quebec per participar en les eleccions federals canadenques, havia passat de 10 a 32 escons a la cambra. Blanchet, que dimarts va visitar Puigdemont, va reclamar l'alliberament dels presos polítics catalans. Va ser tot un gest de solidaritat envers el sobiranisme català.

Aquests dies, Stéphane Bergeron, portaveu del Bloc Quebequès a la comissió d'Exteriors del Parlament canadenc, visita Catalunya. Nascut a Montréal el 1965, coneix bé la realitat catalana. L'1 d'octubre del 2017 era a Barcelona i va ser testimoni del referèndum i de la intervenció policial espanyola. També ha estat home de govern. Va ser ministre de Seguretat Pública del Quebec

entre el 2012 i el 2014. Hi hem conversat enmig de la seva atapeïda agenda, amb els bons oficis d'Isidre Sala, delegat de la Generalitat als Estats Units i el Canadà.

- Ha estat elegit diputat al parlament canadenc en les eleccions del 21 d'octubre.

- Sí, i aquesta és la primera visita internacional que faig com a portaveu del Bloc Quebequès a la comissió d'exteriors del parlament d'Ottawa. Això ja diu molt de la rellevància que li donem. Estem molt contents de ser aquí. Hem mantingut trobades amb el president del Parlament [Roger Torrent] i amb el conseller d'Exteriors, Alfred Bosch, i hem visitat Carme Forcadell a Lledoners.

- Quina és la situació política a Ottawa?

- De les darreres eleccions n'ha sorgit un govern minoritari del Partit Liberal de Justin Trudeau. Malgrat no disposar d'una majoria a la cambra, és evident que governarà. Té l'opció d'intentar fer-ho en solitari, però si fa això, durarà mesos. És possible que acabi forjant un acord amb el Nou Partit Democràtic, de tendència socialdemòcrata, que hi està predisposat. I hi ha una tercera opció, que crec que és la més probable, que és governar amb acords puntuals amb diverses forces a través d'aliances de geometria variable.

Stéphane Bergeron. Foto: Adrià Costa

- El parlament canadenc ha quedat molt fragmentat.

- Mai com ara el país havia estat tan dividit. Tenim una oposició conservadora molt forta als estats de l'oest, molt lligats a un model econòmic vinculat al petroli que produeix. En canvi, a l'est del país, que inclou Ontario -on hi ha la capital federal, Ottawa- i el Quebec, hi ha corrents mediambientalistes forts d'una sensibilitat i prioritats diferents.

"Amb Trudeau la relació no és bona, però hi podem tenir acords en temes socials o laborals, perquè tant el Partit Liberal com el Bloc Quebequès estan en el centreesquerra"

- Quina relació hi ha entre el nacionalisme quebequès i el govern liberal de Justin Trudeau?

- Cap relació... (Riu). La relació no és gaire bona, perquè hi ha un desacord evident pel que fa al futur del Quebec. Però d'altra banda, hi ha possibles proximitats perquè el Bloc Quebequès és de centreesquerra i dins del Partit Liberal hi ha corrents de la mateixa tendència, tot i que també d'altres de més conservadors. En temes socials i de política laboral hi pot haver acords. Un altre element que podria ajudar és que en aquests moments a l'Assemblea del Quebec hi ha una majoria autonomista, però no independentista.

- Com està el nacionalisme quebequès?

- El sentiment nacionalista quebequès és més fort que mai des del darrer referèndum, l'any 1995. Les darreres eleccions al Quebec, el 2018, van donar la victòria a la Coalició Avenir Quebec, que és clarament nacionalista, però no sobiranista.

- És factible un nou referèndum d'autodeterminació?

- Creiem que aquesta demanda tornarà a emergir, però a curt termini aquesta via està descartada.

"El sentiment nacional quebequès és el més fort des del darrer referèndum de 1995"

- Com es veu la situació a Catalunya des del Quebec?

- Per l'opinió sobiranista, la situació és molt clara. El que passa a Catalunya és inacceptable. No es pot permetre que s'hagi empresonat líders polítics per organitzar un referèndum. En una democràcia, demanar el parer dels ciutadans és sagrat. Dit això, nosaltres no entrem en la que ha de ser la decisió dels catalans. Però està clar que el problema és poder exercir el dret d'autodeterminació. La mateixa nit electoral, el nostre candidat, Yves-François Blanchet, ja va demanar en una compareixença pública retransmesa a tot el Canadà l'alliberament dels presos polítics de Catalunya. Les forces federalistes canadenques, pel contrari, troben l'escenari molt complex i no es volen pronunciar de manera crítica respecte a l'Estat.

Stéphane Bergeron: "Al Quebec, la policia federal és gairebé inexistent". Foto: Adrià Costa

- Des de Catalunya sovint se cita la llei de claredat del Tribunal Constitucional del Canadà - aplicable davant propostes de referèndum d'autodeterminació- com un camí per resoldre el conflicte de Catalunya amb l'Estat. Ho veu factible?

- Per a nosaltres, la llei de claredat no és una bona opció. Bàsicament, perquè ens treu a nosaltres la potestat d'organitzar un referèndum. És una llei feta per obstaculitzar al màxim la viabilitat d'un referèndum i guanyar-lo. La llei bàsicament treu a l'Assemblea del Quebec el control de l'organització d'un referèndum i el cedeix al govern federal. Això, en compensació, ha fet ressorgir un sentiment nacional quebequés desacomplexat. Si ho comparem amb la situació a Catalunya, però, és millor.

"La llei de claredat no és una bona opció perquè cedeix al poder federal l'organització d'un referèndum"

- Ha estat ministre de Seguretat Pública del Quebec. Vostè coneix el funcionament de la policia en un estat democràtic. Què opina dels fets que s'han produït a Catalunya després de la sentència de l'1-O i de l'actuació policial?

- Jo vaig ser aquí l'1 d'octubre i ja ho vaig veure molt clar. Al Quebec, de fet, la policia federal és gairebé inexistent i del tot invisible. Hi ha una policia nacional quebequesa i a l'àmbit local disposem d'una policia municipal. Si al Quebec s'hagués produït una actuació com la del govern espanyol l'1-O, el govern canadenc hagués hagut d'enviar directament l'exèrcit. La policia

federal no hagués tingut la capacitat.

- Quina sensació li ha produït l'actuació de l'Estat?

- Des del punt de vista nostre, és una situació impensable. Del tot inimaginable en un país democràtic. El pitjor és veure com es posa a la presó dirigents polítics elegits al Parlament. Si això hagués passat al Quebec, hi hauria hagut una revolució.

- Potser hi ha gent que ho desconeix, però formalment, el Canadà és una monarquia. Quin és el seu paper en el sistema polític canadenc? Ha tingut algun paper pel que al Quebec?

- Té un paper eminentment simbòlic. La reina Isabel II és la cap de l'estat i està representada per un governador general, però no juga cap rol. No va tenir cap paper durant la campanya dels referèndums. Però sí que es considerava que si en un referèndum hagués guanyat el sí i s'hagués engegat el procés de negociació, la reina no ho hagués facilitat.